

nistov in krstili listo za: kmetko-delavsko, katere nositelj je g. Premelj ter obrtno zvezo. Pa gospodje, vse ne bodete nič pomagalo. Dne 6. junija vas vse pomete volilni veter tje, kamor spadate — ker tam se nas zbralo bo sto — in Premelj nam županil ne bo!

Gospodarstvo.

O KOSNJI IN SPRAVLJANJU SENA.

Vsakemu živinorejcu je vrednost dobre suhe krme za zimo dovolj znana, vendar se pogostokrat dogaja, da pojedini kmetovalci ne vedo pravilno ceniti tega važnega gospodarskega pripomočka. Vrednost suhe živinske krme je odvisna od tega, kedar smo travo kosili in kako smo pokoseno seno spravili domov.

Glede pridobivanja sene ne smemo gledati edino le na to, kako bi prišli do čim obilnejšega kosmatega donosa naših košenin, marveč se oziramo tudi na to, da pripravimo živini tečno, lahko prebavno krmo, katero živali z največjim pridom izkoristijo.

Hranilne snovi, ki jih rabi govedo, ovca ali konj za molžo, svojo rast in delo, niso v vsaki travi enako prebavne, v eni bolj, v drugi manj. Niti v eni in isti travi niso enako prebavne v vsakem času svoje rasti. Dotok hranilnih snovi v stebelca in listje različnih trav traja samo do tlej, dokler se po končanem cvetu ne začne v kelihu tvoriti seme. Odsihod se porabijo omenjene snovi le za rast in zoritev semena. Ker so krmne rastline v rastni dobi po cvetu manj sočne in njih stebelca več ali manj zlesnena, bi živalim ne koristila mnogo, ako bi jih kosili v tem času in pokladali.

Mlada trava.

Mlada trava pred cvetom je sicer lahko prebavna in sočnata, a zeleže vsled majhne množine le zelo malo. Takšno mlado travo moremo kositi le tedaj, ako krmimo zeleno klajo, ko gre za to, da imamo vsak dan na razpolago potrebne množine sočne zelene krme. Če bi pri zeleznem krmjenju čakali s kosnjo trave predolgo, bi se utegnili pripetiti, da nam trava dozori popolnoma, predno pridejo na konec njive ali senožeti.

Kosnja trave za suho krmo.

Drugače je s kosnjo trave za suho krmo, ko pokosimo ves prostor naenkrat. V tem slučaju določimo čas kosnje poljubno ter kosimo tedaj, ko so rastline pridobile maksimum na svoji velikosti in obsegu, ne da bi pri tem trpela njih prebavnost. Ta čas nastopi, ko se trava ali detelja nahaja v polnem cvetu. Rastline v polnem cvetu nam dajejo največ in najobilnejšo krmo. Če bi kosili prej, dobili bi manj krme, ker se mlada trava in detelja močno vsuši. Če bi pa čakali, da nam trava odcvete, bi dobili sicer več sene, toda prazno, pusto in težko prebavno krmo.

Napačno postopanje pri kosnji.

Nekateri gospodarji pustijo travo dozoreti nalašč, menč, da se bo na ta način sama vsejala in zgostila in da bo v prihodnjem letu zato več sene. To postopanje je napačno, ker seno, ki smo ga pridobili na ta način, ni mnogo vredno in gospodar, ki pusti travo na travniku dozoreti, ne kosi več trave, ampak slamo, ki nima nobene večje vrednosti od žitne slame na polju. Travniki naj služijo za pridobivanje sene, polja pa za pridelovanje žitnega zrnja in slame. S travo obenem se zaseje tudi raznovrstni plevel, ki raste po neobdelanih tleh in tam v zelo bujnih barvah.

Kdor ima travnike s slabo, plevelno in redko rušo, stori najbolje, ako jih preorje in zaseje s travno mešanico, ki je za dotična tla najbolj pripravna.

Pozna senena kosnja je tudi že vsled tega nepriporočljiva, ker dobimo slabšo otavo, ki pozno zraste in se zatega delj težko posuši.

Vse trave ne razcveto ob enem in istem času. Največ trav se nahaja v cvetu, ko začne cveteti pasja trava (*Dactylis glomerata*). Zatorej nam služi razcvet pasje trave kot kazalo za pričetek senene kosnje.

Kosnja in sušenje.

Za kosnjo trave in detelje so jutranje ure najboljše, ker so zjutraj rastline mokre in rosnate. Za kosnjo služi navadna kosa, ki obstoji iz kosišča in kose. Kosa mora biti nasajena tako, da se koscu pri kosnji ni treba pripogibati k tlom, vsled česar se kosi mnogo lažje. Koso je po potrebi sklepati, da napravimo rezilo tanko. Za klepanje rabimo klepalno orodje, ki obstoji iz klepača in babice, na kateri se drži rezilo kose. Pri klepanju je paziti na to, da udar jama enakomerno ob rezilu naprej in ne napravimo škrobtca. Sklepano koso je nabrusiti nazadnje z brusnim kamnom, katerega nosi vsak kosci pri kosnji s seboj v vodoriju. Srednje vajen kosci pokosi z lahkoto pol orala na dan.

Na večjih posestvih rabijo za kosnjo posebne stroje: kosilne stroje, ki pa so pripravljeni samo za ravne lege. S kosilnim strojem se more pokositi na dan 5—7 oralov (3—4 ha). Dobri kosilni stroji se naročajo v Ptuj pri podružnici tvrdke Združene tovarne poljedelskih strojev Melcher—Umrath—Bäcker—Kaub, Praga-Roudnice, za ceno 5000—6000 din. komad.

Pri sušenju sene moramo gledati na to, da se seno dobro in hitro suši. Dobro posušeno seno je dosti bolj tečno in veliko več vredno, kakor seno, ki ga je izpiral dež, kajti pri izpiranju zgubi seno ne le na svoji tečnosti, ampak tudi na hranilnih snoveh (beljakovinah), ki se nahajajo v njem. Pri sušenju se lahko zdrobi tudi mnogo perjica in drobnih bilk, zlasti pri detelji, kar prav tako zmanjša vrednost sene.

Če je takoj po kosnji nastopilo deževno vreme, naj ostane trava v redek ali plasteh. Ovenelo travo je na večer devati v male kopice ali navale, ki ne smejo biti pre-

visoki. To storimo radi rose, ki se na takih kupcih hitreje suši, kakor na redeh. Tudi dež toliko ne škoduje, ako pada na nje. Ko se je seno drugi dan že nekoliko bolj posušilo, a še ni dovolj suho za spravlanje v stalno shrambo, ga spravimo zopet v navale in sicer večje, kot prvi dan. Kupe delamo tem večje, čim bolj suho je seno.

Med sušenjem ob ugodnem vremenu je samo 2 do 3. krat obračati. Za obračanje sene nam služijo najboljše senene vile iz lesa, za grabljenje pa lesene grablje. Na večjih posestvih imajo za obračanje in grabljenje sene posebne stroje, ki jih vleče po ena žival. S stroji se delo dosti hitreje in ceneje opravlja.

Deteljo in graščico je z ozirom na obilico listja sušiti kolikor mogoče počasi in malo obračati. Kakor že omenjeno, odpada pri sušenju prav rado nežno listje ter se zmrvijo in porazgubi na tleh. Ker je to listje najbolj redilno, zgubimo na ta način največ redilnih snovi v krmi. Ako pa nahajajo deževno vreme, nam takšno drobno listje hitro segnijo in se tudi suši nerado.

Deteljo sušimo prosto na njivah, na ostrvih ali rogljah, na sušilnih piramidah, kolibah ali v kozolcih.

Na njivi moremo sušiti deteljo v krajih, kjer je vreme ugodno in stanovito. Da se listje ne zmrvijo, grabimo deteljo le zjutraj in zvečer, med časom po dnevi pa jo samo enkrat obrnemo. Dobro je tudi, ako pustimo deteljo dva dni v redek, katerih ne trosimo, temveč obračamo kar cele rede, dokler se detelja od obeh strani nekoliko ne posuši. Nato jo zdevamo v navale, katere pustimo stati na njivi toliko časa — seveda ob lepem vremenu — dokler se detelja popolnoma ne posuši.

Boljše kot na prosti njivi sušimo deteljo na ostrvih. To so 2,5 do 5 m visoki leseni drogi ali koli, ki so napravljeni iz mladih smrekovih debel. Na teh se puščajo spodnji konci vej, tako da imajo drogi po sebi zobe ali roglje. Te droge je zapičiti v zemljo navpič, a ravnih vrstah, ki so po 20 m oddaljene druga od druge. V vrstah postavimo ostrvi po 3 in tudi več metrov narazen. Na ostrvi bešamo deteljo tako daleč od tal, da more rasti spodaj nova detelja in da se detelja lažje suši. Z obešanjem začnemo spodaj. Zgoraj si pomagamo pri tem poslu z lestvami. Na rogljah se detelja prav dobro suši, ker se deževnica hitro odteka in od znotraj nič ne zmohi. Na eni roglji lahko posušimo približno 25 kg detelje, ali tudi več. Če dobimo od ene košnje na 1 ha n. pr. 25 meterskih stotov detelje, potrebujemo 100 rogljev, da spravimo vso deteljo na roglje.

Ostrvi pripravimo tudi na ta način, da prevrtamo lesene droge in pretaknemo skozi luknje po 1 m dolge lesene kline in sicer po dva in dva navskriž. Takšne roglje ali ostrvi pridejo dražje od naravnih smrekovih. Na ostrvi je obešati deteljo, ko je dobro ovenela, da rajše obvisi na klinih.

Sušilne piramide se rabijo v krajih, kjer je zemlja plitva in kamenita, da ni mogoče drogov trdno zapičiti v zemljo. Sušilna piramida obstoji iz treh drogov, ki so zgoraj medsebojno zvezani z lesenim klinom. Drogi so po 2,5 do 3 m dolgi ter imajo po sebi več klinov, ki so tako nabiti, da je mogoče na nje polagati late ali preklje. Sušilne piramide so zelo zračne in za sušenje pripravne. Veter jih ne more prevrtniti. Njih senčna stran je samo ta, da pod njimi nič ne raste.

Kolibe so strehi podobna ogrodja iz drogov, ki se postavijo na sledeči način: Po dva in dva droga se drug proti drugemu zapičita v zemljo kot strešnice in sicer tako, da se zgornja konca križata. Na vsake 3 m naprej se zabijeta v isti vrsti zopet dva kola. Ves sušilnik se napravi iz 3—4 parov tako zloženih kolov. Zgorej je kole povezati z vrbovimi šibicami. Na zunanji strani teh kolov se navrtajo luknje kakih 40 cm narazen, v katere pridejo klini, da se na nje položijo preklje. Na preklje se obeša ovenela detelja od zgoraj navzdol. Kolibe so v marsikaterem pogledu boljše, kakor piramide. Na njih se detelja bolj suši, dež pa manj škoduje, ker se sproti odceja, kot pri strehi. Na kolibe je deteljo tudi lažje obešati in lažje dol jemati, kakor s piramide ali ostrvi.

Kozolci so stalni ali začasni. V stalnih kozolcih se detelja najbolje suši, ker je pod streho. V Savinjski dolini in na Kranjskem se največ detelje posuši v kozolcih. V kozolce vozimo deteljo, ko se je že nekoliko posušila.

Kjer nimajo stalnih kozolcev, napravljajo tudi začasne kozolce, ki nimajo strehe. Zato se detelja na njih suši enako, kakor na ostrvih ali rogljah.

Nakladanje posušenega sene.

Posušeno seno smemo nakladati, kadar je popolnoma suho. To spoznamo na tem, da se drobi in rado trga. Če se da ovijati okrog prstov, še ni dovolj suho. Suho seno sumi pri nakladanju. Nakladajmo in vozimo ga v shrambo, dokler je vroče in ni odmeknilo.

Pri spravlanju v shrambo moramo seno trdno tlačiti, da nam pozneje ne splešni in se ohrani dobro. Shramba za seno bodi suha in zračna. Nad hlevi se seno slabo ohrani, ako nimamo obokanih hlevov ali dobro ometanih stropov. Pri lesenih stropih uhaja smrdljivi vlažni zrak iz hleva naravnost v seno ter ga spridi in poslabša. Dobra streha, ki ne prepušča deževnice, je za pohranjevanje sene velike važnosti.

Vsak umen gospodar preračuni težo posameznih vozov, da izve, koliko sene je pridelal. Če tega ne stori, ne more dobiti pregleda čez krmne zaloge za zimski čas, vsled česar se utegne pripetiti, da je primoran sredi zime prodajati za slepo ceno svojo najboljšo živino.

Vekoslav Stampar.

Na kak način si podaljšamo svoje življenje? Samo takrat, ako notranji ustroj telesa dobro deluje. Jedino sredstvo, da to dosežete, je Radenska zdravilna voda!

Čebelarški poučni shodi. Dne 21. maja ob treh popoldne pri Sv. Benediktu v Slov. gor. v Soli. — Dne 24. maja ob treh popoldne pri čebelnjaku Valentina Toplak v Gačniku, župnija Jarenina. — Dne 1. junija ob treh popoldne pri Negovi v Soli. — Dne 7. junija ob desetih popoldne v Spitalu pri šolskem čebelnjaku; ob treh popoldne pa pri šolskem čebelnjaku v Žičah. — Dne 14. junija ob treh popoldne v Polju pri čebelnjaku g. Vreča, okraj Podčetrtek. — Dne 21. junija ob dveh popoldne pri kapeli pri čebelnjaku g. Fr. Coblja. — Dne 28. junija ob treh popoldne v Frankolovem v Društvenem domu. — Dne 29. junija ob treh popoldne v Tinjah na Pohorju pri čebelnjaku gosp. Franca Ačko.

Mariborski trg dne 16. maja 1925. Vkljub precejšnji vročini (+ 20°) so slaninariji pripeljali 31 vozov na trg in so prodajali svinjsko meso in slanino po 20 do 30 din., drob pa po 20 din. kg; domači mesarji so znali malo cene in sicer so prodajali govedino po 15 do 17.50 din., tetelino in svinjino pa po 17.50 do 20 din. kg. Cene klobasam so pa vkljub temu ostale dosedajne. — Perutnine je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile piščancem 20 do 25 din. za par, kokošem 25 do 50 din., gosem in racam 60 do 80 din., puranom pa 80 do 125 din. komad. — Domači zajčki so se prodajali po 10 do 50 din., kozlički po 50 do 75 din. komad. Kozlički se vsakokrat v kratkem času prodajo, čeravno se prodajalci in kupci potezajo za cene. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: Ker se bliža čas novemu krompirju, so cene poskočile. To pot so ga že prodajali po 10.50 do 12.50 din. mernik (7½ kg), oziroma na drobno po 2 din. kg. Tudi kumare, ki so se začele pred dvema dnevi prodajati, so drage, namreč po 18 do 20 din. kg, oziroma po 10 din. komad. Drugače pa so bile cene čebuli 5 din., česnju 15 do 20 din., kislemu zelju 3.50 din., kisli repi 1.50 do 2 din., solati 4 do 5 din., jabolkam 3 do 8 din., posušenim slivam 16 do 18 din. kg. Črešnje so se prodajale v sredo, dne 13. t. m., po 35 din., v soboto, dne 13. t. m. pa že po 30 din. kg, toda kupujejo se malo. Surovo maslo je bilo po 46 din., kuhano po 54 din. kg. Jajca so se prodajala po 75 para, pomaranče po 1 do 3.50 din. in limone po 0.50 do 1 din. komad. — Lončena in lesena roba: Bilo jo je precej in se je prodajala po 0.50 do 150 din. komad. Leseni stoli so stali 50 do 75 din., lesene vile 15 do 20 din., lesene grablje 15 do 25 din. komad, brezove metle 2 do 5 din. komad, koruzova slama na 30 din. vreča. — Seno in slama: V sredo so kmetje pripeljali 4 vozove sene in 6 vozov slame, v soboto pa 15 vozov sene, 3 vozove otave in 12 vozov slame na trg. Cene s obile senu 55 do 87.50 din., otavi 60 do 75 din. in slami 45 do 60 din. za 100 kg. — Slama se je prodajala tudi po snopih (škopah) in sicer po 2 do 2.50 din. komad. — Proda se pa skoraj vsakokrat vse.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 15. maja 1925 se je pripeljalo 434 svinj, 30 ovc in 2 jag-neta. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 50 do 75 din., 7 do 9 tednov stari 112.50 do 200 din., 3 do 4 mesece stari 225 do 350 din., 5 do 7 mesecev stari 375 do 450 din., 8 do 10 mesecev stari 625 do 750 din., 1 leto stari 1000 do 1500 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 16.50 din., ovce komad 100 do 112.50 din. Prodalo se je skupno 279 komadov.

Celjski svinjski sejm dne 16. maja 1925. Dogon 150 komadov. Povprečne cene za komad: 6 do 7 tednov stari prašiči 75 do 100 din., 8 do 9 tednov stari 100 do 115 din., 10 do 12 tednov 175 do 200 din., 4 mesece 250 do 300 din., 6 mesecev 350 do 400 din., 1 leto 500 do 600 din. Kupčija živih in se je prodalo nad polovico prignanih prašičev.

Poročilo zagrebškega živalskega sejma z dne 18. t. m. Za 1 kg žive teže so se trgovali: voli I 12—13.75, II 9—10, III 8—8.50, biki 7.50—9.50, krave II 7—8, III 4—7, teleta I 10—15, junice I 10.50—11.50, II 8.50—9, mlada živina I 10—11, II 2.25—9.50, svinje nepitane II—14, pitane srenske 14—17 din. Konji po 3800—6800 din., žrebata do 2 let 2000—2750 din., do 3 let 3500—4000 din. Krma: seno I 125, II 100, otava 125 din. za 100 kg.

Hmelj. I. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu. Zatec, CSR, 11. V. 1925 Pri zadostnih padavinah in toplen vremenu se hmeljska rastlina lepo razvija. V zgodaj obrezanih nasadih se trte že privezujejo k drogom. Pozno obrezana hmeljišča tipe po bolhaču, kateri ovira poganjanje trt iz zemlje. Ker so se ne češpljah že prikazale listnate uši, se hmeljarji bojijo, da bodo prišle tudi na hmelj, kar se v enakih slučajih prav rado zgodi. — Saazer Hopfen- und Brauer-Zeit.

ZITNI TRG.

V teku enega tedna se je položaj na našem žitnem trgu zopet spremenil. Očvrstila se je cena naših pšenici in tudi ameriška je postala dražja. Domača pšenica se je podražila za 5—10 para pri kilogramu, ameriška pa se prodaja po 450 din. za 100 kg franko Postojna. Promet s pšenico je malenkosten, ker so mlini svoje potrebe pokrili za več tednov naprej. V Slovenijo se pa še naprej uvažuje ameriška moka.

Trgovina s koruzo je pričela čutiti ameriško konkurenco. Ameriški koruzi je padla cena za 5—6 točk ter je s tem znatno cenejša od naše; radi tega je izvoz v inozemstvo zastal. Zaloge neprodane koruze so pri nas znatne, nahajajo se pa samo v rokah bogatih posestnikov in žitnih trgovcev, katerim se ne mudi s prodajo, temveč čakajo, da se cene izboljšajo. V naše pasivne kraje, osobito v Hercegovino in Crnogoro, pa se bo zopet pričelo z uvozom ameriške koruzne moke, ker je cenejša, nego domača.

Oves se drži vedno čvrsto. Zaloge so v Bački in Slavoniji izčrpane, precej ga je pa še neprodanega v Južni Srbiji, ki prideluje obilo najboljšega ovsu. Na trgu se ponuja dokaj bosanskega blaga, ki pa je po kakovosti slabše od bačkega ali južnosrbskega.

Cene moka so se vedno trdne ter se polagoma dvigajo s cenami pšenice. Bačka in banatska moka prihaja v vedno manjših količinah v Slovenijo, ker jo tu izpodriva mnogo cenejša ameriška moka, katero pa uvažamo iz Italije. Italijanski mlini so nakupili po ceni velike količine ameriške moka in ker se zadovoljujejo z majhnim dobitkom, z uspehom konkurirajo v Sloveniji domačim mliničnim podjetjem, ki so bila navajena dosedaj prodajati svoje moko po čim večji ceni ter na tak način pospeševati nemogočo draginjo.

Cene domačim žitom so na novosadski žitni borzi sledeče:

Pšenica 485—495 din. za 100 kg.
Oves bački 310—320, južnosrbski postavljen v Beograd 300—310, bosanski 290—300 din. za 100 kg.
Koruzna takojšnja dobava v Bački 190—195, v Sremski 195—200, v Banatu 187—190 din., dobava za junij-julij 205—215 din.
Fižol pisan 170—175 din.
Moka sularica 690—700 din.
Otrobi 155—160 din. za 100 kg.

Na ljubljanski blagovni borzi, ki določuje tudi cene poljskih pridelkov v Sloveniji, so pretekli teden veljale sledeče cene: Inozemsko žito: pšenica Rosafé 490 din., Hard-Winter št. 2 500 din., avstralska pšenica 485 din., iz Kanade 460 din. za 100 kg. Od domačega žita so se prodajali samo otrobi in koruza in sicer otrobi po 190 D. za 100 kg in koruza po 232.50 din.

Ponujal se je na prodaj tudi krompir in sicer iz Dolenjskega in Štajerskega. Cena za dolenjski krompir za 100 kg 125 din., štajerski rumeni se je prodajal franko po 115 din., rdečkast pa po 135 din. Fižol v trgovini v Sloveniji ne pride več v poštev, enako ne tudi drugi poljski pridelki, razven pomladanskega sočivja, katerega prebivalci iz okolice večjih mest pridno vozijo na tržišča. Zgoraj omenjene cene veljajo za žito samo v trgovini na veliko, kar pri naših ljudeh skoro ne pride v poštev. Cene poljskim pridelkom v trgovini na malo so pa razvidne iz našega poročila o položaju na mariborskem trgu.

LESNI TRG.

V lesni trgovini je vladal dolgo časa zastoj, toda sedaj se položaj od tedna do tedna boljša. Gradbena doba se je že pričela in trgovina s stavbenim lesom je oživela. Tudi izvoz se ugodno razvija in izvozna trgovina je izredno živahna. V teku enega tedna izvažamo približno 1000 vagonov raznega lesa v inozemstvo. Večina izvoza se vrši v Italijo, kjer smo si zopet osvojili tamošnje lesno tržišče in izpodrinili Avstrijo in Rumunijo, ki sta nam dosedaj v Italiji konkurirali. Izvoz v Ogrsko je prenehal radi previsokega kurza dinarja. Ogrski trgovci uvažajo les iz Rumunije in nekaj iz Čehoslovaške. V Francijo in Anglijo izvažamo trdi hrastov les; konkurirati nam skuša tu Japonska, ki nudi svoje manjvredno blago po ugodnejših cenah. Drva se še ne izvažajo in tudi v naši državi je trgovina z njimi nematna. Bukov rezan in obdelan les izvažamo največ v Italijo. Lesno oglje se izvažava v majhnih količinah na Madžarsko. — Naš izvoz se splošno trpi radi previsokih cen. Dasi ravno je v tem oziru opaziti večjo uvidevnost naših trgovcev, bo potreba cene še vseeno znižati, če si hočemo zopet osvojiti izgubljena inozemska lesna tržišča. Pomagati mora pri tem lesnim trgovcem tudi država z izpremembo železniške tarife; o tem se že dolgo govori, toda gotovega še ni nič znano. Če se bo nova tarifa raztegnila na celo državo, se bode tudi lesna trgovina nahajala v novem in ugodnejšem položaju, kajti dosedanje drage cene je povzročal po večini drag prevoz na naših železnicah. Znižanje železniške tarife za les bo baje stopilo v veljavo tekoma 3—4 mesecev, ko bo gotova nova klasifikacija tovornega blaga, izdelana po klasifikaciji blaga zapadnoevropskih držav.

Cene so za sedaj sledeče: Remeljni in polremeljni monte 60/60, 78/78, 98/98, 120/120, 4 m dolžina, 98/98, 120/120, 5 m dolžina, franko meja 630 din.; tramni monte 8/8—13/16, 5 in 4 m dolgi 410 din.; bukove parjene deske I in II. 27 in 38 mm, 2 m dolžine in 15 cm širine franko Postojna 1123 din. Mehke deske 30, 40, 50 in 60 mm, postavljene na mejo, 580 din. Hrastovi tramni 4—9 m dolgi, 25/60 mm, I in II. 1380 din. Smrekovi plohi od 25 cm naprej, franko nakladalna postaja 250 D.

Na Hrvatskem in v Slavoniji se plačuje les, postavljen na železniško postajo: Hrastovi plohi I 1500—2000 din., II 900—1000 din. Hrastov les za furnirje 3000—4000 din. Hrastove deske 3000—3500 din., izbrane 5300—5800 din. Hrastovi tramni neobtesani 1500—2000 din. Železniški pragi hrastovi 50—80 din., bukovi 40—50 din. Bukovi plohi 300—400 din., bukovi rezan les, parjen 1600—2000 din. Jesenov plohi 700—900 din., rezan les 1500—1700 din. Javor 700—900 din., brest 550—650 din. Mehki les tesan 400—500 din., rezan 600—800 din. Drva bukova za 10tinski vagon 2600—3000 D. Bukovo lesno oglje za 10tinski vagon 9000—9500 din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61 do 62 din., francoski frank 3.20 do 3.22 din., italijanska lira 2.50 din., nemška marka 14.60 do 14.70 din., avstrijski šiling (prejšnjih 10.000 avstrijskih kron) 8.64 do 8.76 din., češkoslovaška krona 1.82 do 1.84 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 8,35 centimov.

Oglas. V smislu navedenja g. ministra vojske in morarice E. P. Br. 6130 od 20. avgusta 1924, vršila se bo v pisarni 32. artilerijskega polka v Mariboru, Stritarjeva ulica dne 27. maja t. l. ob 10. uri predpoldne javna ustredna licitacija za nakup živil za čas od 1. junija do 31. julija 1925 in sicer v sledečih količinah: 700 kg fižola, 600 kg riža, 240 kg ječmenčeka (ješprenja), 1850 kg krompirja, 220 kg koruznega griza, 420 kg makaronov, 200 kg kulinjske domače masti, 300 kg kisla, 80 kg namaznega

olja, 570 kg čebule. Ponudbe se bodo sprejemale tudi za posamezna živila z vzorci. Predaja živil polku od posameznih ponudbecev se bo vršila v začetku meseca junija 1925 po vzorcih v skladišču polka; prodajalec mora torej živila sam pripeljati. Pred licitacijo mora vsak, ki se želi udeležiti licitacije, položiti kavicjo v višini 5% (inozemci 10%) vrednosti onih živil, katera želi polku prodati. Vsem, ki ne postanejo liferantje, se kavicja takoj po licitaciji zopet vrne. Plača se takoj po predaji na blagajni 32. artilerijskega polka. Pogoji (uslovi), po katerih se bo nakup vršil, se lahko vpogledajo vsak dan — razun ob nedeljah in praznikih — v pisarni 32. artilerijskega polka v Mariboru.

Razne novice.

Svetovno zborovanje proti proklinjanju. Osrednji odbor proti proklinjanju v Veroni na Italijanskem se je obrnil do vseh državnih poglavarjev s prošnjo za podporo, ker namerava sklicati svetovno zborovanje zoper proklinjanje. Novi nemški predsednik Hindenburg je že poslal odboru brzojavko, kjer mu obeta svojo podporo.

Koliko tehtajo živali? Povprečno tehta konj 450 do 500 kg, vol 450 do 650, pitani vol 700 do 900, krava 450 do 600, prašič 150 do 200, kamela 500 do 700 in slon 3000 do 3500 kg.

Hindenburgovi dolarji. Nemška vlada je dala kovati novce po 3 marke, ki se bodo imenovali dolarji. Na novcih bo slika predsednika Hindenburga.

Občni zbor

Hranilnice in posejilnice v Smartnem ob Dretji, r. z. z. n. z.

se vrši v nedeljo, dne 24. maja 1925 ob 14. uri v uradnem prostoru s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1924.
4. Volitev: a) načelstva, b) nadzorstva.
5. Sprememba pravil. 6. Slučajnosti.

624

18 redni občni zbor

Hranilnice in posejilnice v Selnici ob Dravi, r. z. z. n. z.,

se bo vršil v nedeljo, dne 24. maja ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje rač. zaključka za leto 1924.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ob določenih uri vsled nezadostnega števila članov ne bilo sklepčnosti, se vrši občni zbor pol ure pozneje pri vsakem številu članov in z istim dnevnim redom. 391 Načelstvo.

POZOR!

Samo 300 D frankenadom!

Ta garnitura kuhinjske posode je iz najboljšega aluminija; snovno bela in desetletja trpečna. Dobavlja se proti predplačilu ali povzetu.

Posode držijo in te gorja vrsta od leve na desno po vs 8X, 1X in 1X litra in spada vrsta po ca 1, 1X, 1X, 1X litra, pomov ima 88 cm premera. Naročite takoj, ker ne more, ako nam bode razmere dovolile, vzdržati trajne in ugodne posude.

Benik brezplačno. Inzerat priložiti. Ako ne ugaja, se vrnemo radevolje nazaj.

Priloga se prvi slovenski zaved

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

Dunajska cesta 17

Dunajska cesta 17

ki je edina te vrste.

Podružnice: Celje, Breg 33; Zagreb, Hatzova ulica 12; Sarajevo, Koroševa ulica 15 in Split, Ulica 11. puka.

Pridnost čebel. Ni neupravičen izraz: marljiv ko čebela, ki ga uporabljamo v človeškem življenju. Da je čebela v resnici izredno marljiva, je pred kratkim znova ugotovil neki H. Stassart. Dognal je, da tehta 10.000 tešič čebel, predno odlete na nabiranje medu, 1 kilogram ko pa se vrnejo obložene z medom, jih gre le 9000 na en kilogram. 1000 čebel tehta torej toliko, kakor med, ki ga je nabralo 9000 čebel. Ali z drugimi besedami: zaloga medu, ki ga je nabralo 9 čebel, je po teži enak eni tešči čebeli. Čebela tehta en decigram, med pa, ki ga nabere, eno devetino decigrama. Devetdeset čebel da torej en gram medu. Toda čebela ne odleti vsak dan samo enkrat na nabiranje medu, ampak povprečno po petnajstkrat; šest čebel nabere po tem računu en gram medu na dan. Za en kilogram medu je treba torej šest tisoč čebel, ki ga naberejo v enem dnevu.

Izvanredno dobra mlekarica. Po podatkih vodstva društva za pospeševanje goveje živine v Gradcu je dala krava »Bella«, last avstrijskega zveznega predsednika Heinricha v Jauerju pri Spitalu ob Semerniku, od 7. maja 1924 do 6. maja 1925, torej ravno v enem letu, 10.155 litrov mleka, ki ima 3.8% maščobe. To odgovarja dnevni množini 27.7 litrov. Uspeh je tem večji, ker je bila krava približno polovico časa na paši in je dobivala le malo tečne krme. Da je to res izredna krava, vidimo takoj, ako pomislimo, da da srednjedobra mlekarica na leto povprečno 2000 litrov mleka.

Izredna igralska sreča. Te dni je igral podpolkovnik Elemer Szemző v igralnici v Budimpešti in dobil v kratkem času 404 milijone madžarskih kron (okrog 370.000 dinarjev) s tem, da je 22krat zaporedoma obdržal banko in se ni umaknil. Ta izredna igralska sreča je vzbudila v Budimpešti ogromno pozornost. Szemző je izročil odborniku židovskega dobrodelnega društva, ki je bil prisoten, od priigranega zneska dva milijona kron v dobrodelne namene.

Največje bojno letalo bo zgradila znana Fokkerjeva tvornica za letala na Holandskem. Letalo bo imelo en sam motor, ki bo pa močan 1000 konjskih sil. Na letalu pa bo cela baterija strojnih pušk, ki jih bo letalec lahko sprožil z enim samim pritiskom na gumb, in 5 centov bomb. Letalec bo lahko letel z brzino 290 km na uro in se bo lahko dvignil 10.000 m visoko.

Koliko neviht je na svetu na leto? Angleško ministrstvo za letalstvo je objavilo statistiko o nevihtah, sestavljeno na podlagi poročil 3000 meteoroloških postaj. Po tej statistiki je na svetu letno povprečno 16 milijonov neviht, to je 44.000 na dan. Največ neviht je okoli otoka Jave v Aziji.

Avtomobilske nesreče. Uradno so ugotovili, da je po avtomobilih ponesrečilo v Združenih državah Severne Amerike v letu 1924 približno 550.000 oseb. Od teh 100.000 smrtno. To število presega število vseh izgub Združenih držav v svetovni vojni.

MALA OZNANILA.

Učenca, ki se hoče učiti lončarsko obrt, sprejme Stauber, Maribor, Ob bregu 4. 608

Dobro izvežban žagar (Vencijanec) se takoj sprejme. Več pove lastnik žage, Josip Sernik, Račje. 615

Kdor hoče na Francosko iti delat v železn. rudnik, naj se obrne na Alois Vidic, Trieux, Citi Nr. 262, Meurthe et Moselle, France, ter navede rajstni dan, mesec, leto in kraj. 623

Močen učenec se sprejme v mizarstvu, Maribor, Krekova ulica 18. 623

Pekovski učence iz dežele za moderno parno pekarijo, 15 do 16 let star, močen in iz dobre hiše, se takoj sprejme. — Pekarna Pisanec, Maribor, Koroška cesta 11. 577 2-1

Posvetilo dam v najem ali prodam, dam tudi na polovico: 10 oralov njiv obsejanih, 14 oralov travnika in sadoznika in nekaj vinograde, drva, stelo in stanovanje, vse poljedelsko orodje, stroje, hleve, nekaj živine, vse v najboljšem stanju. Naslov v upravnistvu. 616

Posvetilo, trgovine, gostilne, hiše prodaja od 50.000 dinarjev dalje Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 620

Lepo posvetilo v izmeri 30 oralov v Ničnem št. 2 obč. Dol pri Hrastniku, na katerem se lahko preredi do 7 glav živine, s štirimi gospodarskimi poslopi. Posvetilo obstoji iz njiv, travnikov, sadonosnika in gozda. Oddaljeno od rečnika Hudajama tri četrt ure in od farne cerkve pol ure, se takoj ugodno prodaja. Izve se pri lastniku Jožetu Golovcu, pd. Marinko, Gor. Rečica, pošta Laško. 623 2-1

Brez konkurence za trgovino in gostilno pri farni cerkvi na deželi se išče družabnik ali družabnica s primernim kapitalom, tudi nestrokovnjak, pozneje se lahko celo podjeka zelo ugodno prevzame. — Ponudbe pod »trgovina« upravo. 619

Kovaška in sedlarska delavnica na dobrem mestu se podjako ugodnimi pogoji prodaja. Vpraša se pri Hermanu Goll. Velenje. 611 2-1

Prodaja se: nov čebelnjak za 24 A. Z. panjev, motorno kolo »Wanderer«, pomožni motor DKW in A. Motorete, nov dvosedežni avto »Peugeot« železen rezervar 1000 l vsebine. Vse zelo po ceni. Pojasnila daje Fr. Pograjc, Breg, Celje št. 33. 613

Kolje cepano in žagano prodaja ali zamenjava za vino in sladko seno trdka. Franjo Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 621 2-1

Priloga se za lična, trpečna čevljarska dela po meri in popravila. Ivan Ekart, čevljar Koroška cesta 34, Maribor.

MOSTIN

v izdelovanje zdrave in dobre domače pižame se zopet dobi samo pri edinem izdelovalcu Maks Wolfram, med. drogerija, Maribor, Gosposka ul. 33. 606 3-1